

Genealogie

langs Peel en Maas

ontdek jouw verhaal

Afdeling Land van Cuijk en Ravenstein
ngv-landvancuijkenravenstein.nl

Jaargang 32, augustus 2023 (90)

Land van Cuijk en Ravenstein

Opgericht 11 december 1978
actieve afdeling van de
Nederlandse Genealogische Vereniging
op de grens van Oost-Brabant en Noord-Limburg

AFDELINGSBESTUUR

Voorzitter / Afdelingsafgevaardigde

vacant

Secretaris

Piet Huvenaars

06 - 4437 8506

secretaris-lvc@ngv.nl

Penningmeester

Hens Borkent

0485-441497

penningmeester-lvc@ngv.nl

PR en communicatie

Sylvia Daamen-van Haare

06 -2004 4915

publicrelations-lvc@ngv.nl

Redactie / Facebook en Twitter

Maurice Roefs

redactie-lvc@ngv.nl

Genealogie langs Peel en Maas, jaargang 32 (augustus 2023)

Inhoudsopgave

- 3 - [Voorwoord van de secretaris](#)
- 4 - [Van de redactie](#)
- 5 - [Onze bijeenkomsten](#)
- 6 - [Notulen ledenvergadering 29 april 2023](#)
- 8 - [Amerika, America \(XXIX, van de Hei - deel 1\)](#)
- 12 - [Indische roots uitpluizen via paspoortaanvragen](#)
- 13 - [Kwartierstaat Elisabeth Johanna van Bommel](#)
- 14 - [Jozephines boekje vindt weg terug naar Zuid-Limburg](#)
- 16 - [Poëziealbum](#)
- 19 - [Deutscher Genealogentag 2023 in Kleef](#)
- 21 - [Tijdreizen met Wim Daniëls](#)
- 24 - [Jozephine Lambert en haar familie](#)
- 26 - [Huwelijksketting bestaande uit 11 schakels eind 18e, begin 19e eeuw](#)
- 29 - [Transkribus: kunstmatige intelligentie om oude akten te transcriberen](#)

<https://www.ngv-landvancuijkenravenstein.nl>

<https://www.facebook.com/NGV.LvC>

http://twitter.com/NGV_LVC

Voorwoord van de secretaris

Piet Huvenaars

In de ledenvergadering van 29 april jl. heeft Arno Coopmans zijn functie als voorzitter neergelegd. Sindsdien is die rol vacant. Om te voorkomen dat hier een witte pagina zou komen, heeft de redactie aan de andere bestuursleden gevraagd om iets op papier te zetten. Vandaar dat u nu iets leest van de secretaris.

Als u nog een zinvolle tijdsbesteding zoekt, dan bent u van harte welkom als bestuurslid van onze afdeling. Dan kunt u zelf meedenken en meepraten over alles wat de afdeling organiseert.

Sinds de coronatijd lijkt er wel wat veranderd te zijn. Geruime tijd waren alle bijeenkomsten afgelast en de archieven waren gesloten. Onderzoek doen was alleen mogelijk achter de computer in de veilige thuisomgeving.

Het lijkt er op dat een aantal mensen dit een prima manier vinden, want het aantal bezoekers van de ledenbijeenkomsten neemt wat af. Terwijl het juist een van de sterke punten van onze vereniging is: **elkaar helpen bij het oplossen van genealogische problemen.**

Gebruik de kennis van de andere leden en stel uw vragen! Dat kan door de maandelijkse bijeenkomsten te bezoeken. Maar ook door uw vraag naar de redactie van dit mededelingenblad te sturen.

En als u onderwerpen weet, waar u graag een lezing over zou willen horen, meld dat vooral bij een van de bestuursleden. Dan zoekt het bestuur een geschikte presentator.

Weet u trouwens dat de genealogische bibliotheek van het BHIC betreffende het Land van Cuijk nog steeds lokaal te raadplegen is? En wel in de bibliotheek van Grave. Dat kan drie ochtenden per week, op dinsdag, woensdag en donderdag van 9 tot 13 uur.

Dan werken daar vrijwilligers van het BHIC aan het maken van indexen van archiefstukken, zoals DTB's, Burgerlijke Stand, notariële en rechterlijke archieven. De bibliotheek is dan gesloten, maar u kunt daar altijd aankloppen voor advies.

Het bestuur is ook op zoek naar een ruimte om de eigen bibliotheek van de afdeling onder te brengen.

Nu zijn alle boeken nog opgeslagen in de kelder van Catharinahof in Grave, maar dat is maar tijdelijk. Weet u nog een lokale bibliotheek of heemkundekring, die plaats heeft voor een collectie boeken over stambomen en plaatsen in het Land van Cuijk en Ravenstein en omgeving? Het betreft tussen de 300 en 400 boeken.

Neem contact op met het bestuur!

Succes met uw onderzoek en vergeet niet om het te publiceren. Dan kunnen andere mensen er ook nog van genieten.

Piet Huvenaars, secretaris

Van de redactie

Maurice Roefs

Het is augustus. Tijd voor de tweede editie van het afdelingsblad.

Mijn eerdere oproep om kopij is gelukkig niet vergeefs geweest. In deze editie vindt u daar wat resultaten van terug, zoals de kwartierstaat. Een goede ontwikkeling, maar - ik hoop dat ik niet tegen dovemans oren spreek - het mag gerust wat meer zijn.

Dus, zoals Piet Huvenaars op de voorgaande pagina het ook al aangaf, denk er eens over na om eigen onderzoeksresultaten met de andere leden te delen. Waar nodig, kan ik als redactie u daarbij wellicht een handje helpen? Ik doe het graag!

Genealogie of familiegeschiedenis is veel meer dan alleen de droge opsomming van namen en data. Natuurlijk weten we dat allemaal. Harrie van Grinsven laat zien dat ook een poëziealbum een bijzondere schat aan genealogische informatie in zich kan bergen en een nieuw licht kan doen schijnen op de familiegeschiedenis.

En hoe een oud boekje - ver weg van huis, meer dan 100 jaar oud - weer zijn weg weet terug te vinden naar het Zuid-Limburgse land als tastbare herinnering aan een ongehuwde oudtante.

Naast een beschrijving van mijn hand hoe het boekje terugkeert vooral ook aandacht voor de persoon van wie het boekje was. Jozefien Lambert, die in haar jonge jaren

eigenhandig het boekje volschreef met gebeden en geestelijk lied, krijgt in de reactie van haar achternicht Miep Claessen letterlijk een gezicht.

Verder zou in een krant uit 1836 het nieuwsbericht opgetekend staan, dat in Oss een 76-jarige vrouw was overleden die maar liefst zes keer getrouwd was. Een unicum? Ik weet het niet; in ieder geval wel bijzonder. De beschrijving van een huwelijksketting met maar liefst 11 schakels of huwelijken neemt u mee in dit bijzondere verhaal, want - zo schijnt in de krant geschreven te hebben gestaan - *'en zoo de dood haar niet verrast had, zoude zij zekerlijk haar zeven hebben aangegaan, daar zij bij het aangaan van haar laatste huwelijk zeide: als de Heer niet ophoudt van te halen, zal ik ook niet ophouden om te brengen.'*

En op de valreep, aanleiding was een berichtje op het [forum van het BHIC](#), een kort artikeltje over hoe met kunstmatige intelligentie oude akten getranscribeerd kunnen worden. En vooral ook hoe je dat zelf thuis kunt doen vanachter je eigen computer.

Ik wens u veel leesplezier en hopelijk stroomt mijn Inbox om de volgende editie (die van december) vol met uw kopij. U hebt tot 15 november de tijd. Gebruik haar wel, alvast bedankt!

Onze bijeenkomsten

Toegangsbeleid bijeenkomsten

Het afdelingsbestuur hanteert het volgende beleid bij de bijeenkomsten die door de afdeling worden georganiseerd.

Toegang voor NGV-leden

Mensen die lid zijn van de NGV en als zodanig ook in de landelijke ledenadministratie staan opgenomen hebben gratis toegang tot de bijeenkomsten.

Toegang voor niet-leden

Voor niet-leden geldt een entree van drie euro (€ 3,00) per bijeenkomst.

Bijeenkomsten met anderen

Afwijkingen van het voorgaande zijn mogelijk. Is dit het geval dan wordt dit expliciet vermeld bij de betreffende lezingen/ bijeenkomsten.

Heeft u genealogische vragen?

Bij de afdelingsbijeenkomsten is de deur van de zaal een half uur tevoren open.

Gedurende deze 30 minuten staan de aanwezige bestuursleden voor u klaar voor advies en het beantwoorden van uw genealogische vragen.

Geen bijeenkomst in de maand september

Normaal gesproken wordt het seizoen geopend met de eerste afdelingsbijeenkomst in de maand september.

Dit jaar is het door omstandigheden echter niet gelukt om een spreker vast te leggen. Het organiseren van een alternatief programma op korte termijn evenmin.

De eerstvolgende eigen bijeenkomst vindt nu naar verwachting plaats in de maand november. Nadere mededelingen daarover volgen via e-mail, website en Facebook pagina.

Oktober: Deutscher Genealogentag in Kleef (weekend van 27-29 oktober)

In het weekend van 27-29 oktober 2023 wordt de Duitse Genealogendag van de *Deutsche Arbeitsgemeinschaft Genealogischer Verbände e.V.* (DAGV) gehouden.

Dit is een jaarlijks evenement dat bij toerbeurt door een Duitse genealogische vereniging georganiseerd wordt. Zoals eerder aangekondigd wordt de Duitse genealogendag dit jaar gehouden in Kleef en is onze buurvereniging Mosaik medeverantwoordelijk voor de organisatie van dit bijzondere weekend.

Meer en uitgebreide informatie over dit weekend vindt u op [pagina 19](#).

Notulen ledenvergadering 29 april 2023

Notulen van de Afdelingsledenvergadering op zaterdag 29 april 2023 in wijkcentrum de Wester in Mill.

1. Opening

Door voorzitter Arno Coopmans. Er zijn 16 leden aanwezig. De voorzitter vertelt dat dit een bijzondere vergadering is, na een periode van twee jaren waarin de Corona-maatregelen er voor zorgden dat er geen "normale" ledenvergaderingen gehouden konden worden. Hij herdenkt enkele prominente leden, die in die periode zijn overleden, zoals oud-penningmeester Henk Gruijtrooij, trouw lid Ger Graat en Jan Veekens, oud-voorzitter.

2. Ingekomen stukken en mededelingen

Silvia Daamen meldt dat de ledenbijeenkomst in mei zal bestaan uit een excursie naar het Regionaal Historisch Centrum Eindhoven. De precieze datum wordt later bekend gemaakt.

3. Jaarverslag over 2021 en 2022

Dit Jaarverslag is opgenomen in Mededelingenblad 89 en wordt vastgesteld.

4. Financieel verslag over 2022

Hens Borkent meldt dat tegenwoordig de rekeningen van de afdeling centraal worden betaald door de landelijke penningmeester. Hens is budgethouder. Vorig jaar was er voor onze afdeling 2000 euro begroot en die is ook verbruikt.

Grofweg 1.400 euro is besteed aan de papieren Mededelingenbladen. En 600 euro aan het organiseren van de lezingen. Voor 2023 is er weer 2.000 euro begroot, maar omdat we geen papieren Mededelingenblad meer versturen, houden we waarschijnlijk over.

5. Bestuursverkiezing

In de afgelopen twee jaren zijn alle bestuursleden formeel aftredend geweest en tijdelijk in functie gebleven tot nu toe. Voorzitter Arno Coopmans stelt zich niet meer herkiesbaar. Er is geen opvolger gevonden, zodat de functie vacant blijft. Piet Huvenaars, Hens Borkent en Silvia Daamen-van Haare stellen zich wel herkiesbaar en worden onder applaus herkozen.

Redacteur Maurice Roefs (nu afwezig met kennisgeving) heeft zich beschikbaar gesteld als nieuw bestuurslid en wordt door de leden onder applaus gekozen. Hij blijft binnen het bestuur zijn werk als redacteur verrichten.

6. Verkiezing afdelingsafgevaardigde

Arno Coopmans was al sinds de beginjaren van de afdeling de afgevaardigde naar het Hoofdbestuur, maar ook in die rol is hij niet meer herkiesbaar. Omdat ook plaatsvervangend afgevaardigde Piet Huvenaars zich niet meer beschikbaar stelt, is ook de functie van (plaatsvervangend) afdelingsafgevaardigde vacant. Belangstellenden kunnen zich melden bij het bestuur, ook voor het verkrijgen van meer informatie.

7. Nabespreking AV 22 april 2023

Onze afdeling heeft zich afgemeld voor die Algemene Vergadering en de notulen zijn nog niet verspreid, zodat er niets te melden valt.

8. Rondvraag

- Harrie van Grinsven vraagt naar de afdelingsbibliotheek. Die is nog steeds opgeslagen in het archief van Catharinahof in Grave. Maar dat is wel eindig. De afdeling zal op zoek moeten naar een nieuw onderdak. Verder is er nog steeds geen goed bereikbare inhoudsopgave. Het bestuur probeert om dit jaar een doorzoekbare lijst op de website te krijgen.
- Arno Coopmans doet een oproep voor het Mededelingenblad. Leden kunnen hun kwartierstaat inleveren voor publicatie en ook oude echtpaarfoto's zijn welkom.
- Mientje Veekens vraagt of de kaartenbakken van Wim Jaegers nog raadpleegbaar zijn. De meeste kaartenbakken zijn intussen digitaal beschikbaar. Ze zullen op termijn raadpleegbaar zijn op een laptop tijdens de afdelingsbijeenkomsten. Maar de volgende plaatsen moet nog digitaal gemaakt worden. Als iemand belangstelling heeft, dan kan die contact opnemen met Wim Jaegers (of het bestuur). De bewerker mag daarna vrij beschikken over de gemaakte scans van die plaats. Het betreft Cuijk, Sint Anthonis/Ledeacker, Vierlingsbeek, Aarle-Rixtel, Lieshout, Bakel en Asten.

9. Afscheid voorzitter Arno Coopmans

Secretaris Piet Huvenaars richt het woord tot Arno

Coopmans, die vandaag afscheid neemt van het bestuur. Een bijzonder moment, want Arno was in 1978 al betrokken bij de oprichting van deze afdeling. Hij werd de eerste secretaris en in 1991 ook vice-voorzitter. In 2002 komt de functie van voorzitter vacant, totdat Arno in 2005 die functie op zich neemt. In 2010 neemt hij afscheid van het bestuur, maar in de jaren daarna dreigt de afdeling stuurloos te worden door de vele vacatures in het bestuur. Arno meldt zich in 2018 opnieuw als voorzitter. Daarnaast is Arno al die tijd afgevaardigde geweest van onze afdeling op de landelijke vergaderingen. Daardoor kon de afdeling gebruik maken van zijn uitgebreide netwerk en kennis.

Na het overhandigen van de voorzittershamer krijgt Arno een presentje en een hartelijk applaus van de aanwezige leden.

10. Sluiting

Op de foto: teruggave van de voorzittershamer terugtreidend voorzitter Arno Coopmans (rechts) en Piet Huvenaars, afdelingssecretaris (links)

Amerika, America

Willem Keeris

*een serie artikelen over
emigranten naar de
Verenigde Staten van Amerika*

Deel XXIX, van de Hei (deel 1)

Jaren geleden kwam er met enige regelmaat een afstammeling van de Van de Hei familie uit Zeeland op bezoek in het geboortedorp van zijn voorouders. Meestal gebeurde dat naar aanleiding van een in Amerika gepubliceerd boek (zie: Meer weten?), over een tak van deze familie. De laatste jaren scheen die belangstelling duidelijk minder, totdat er dit jaar al weer drie leden van die familie, onafhankelijk van elkaar, een bezoek brachten aan Zeeland, en op zoek waren naar sporen van hun voorouders. Een van hen was de broer van de, inmiddels overleden, schrijver van bovengenoemde publicatie. In totaal zijn er veertig (40) leden, inclusief aangetrouwden en kinderen, van deze familie naar Noord Amerika geëmigreerd. Reden genoeg om deze keer wat meer over hen te vertellen.

Het verhaal begint eigenlijk al in 1748 als Cornelius Claessen trouwt met Johanna Cornelissen. Dit echtpaar kreeg in Zeeland zeven kinderen waarvan drie zoons; die zijn belangrijk voor dit verhaal: Petrus uit 1752 trouwde in 1777 met Johanna Maria Adam Heeren; Joannes uit 1755 trouwde in 1786 met Martina

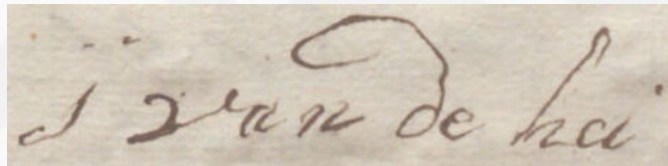
Cornelius van Zolderen en Josephus uit 1758 trouwde in 1788 met Anna Maria Antonius Peters. Uit alle drie de huwelijken werden kinderen geboren. Omdat de vaders door het leven gingen met het patroniem 'Cornelissen' werden de kinderen gedoopt als 'Cornelissen'.

En dan wordt het begin 19de eeuw en moeten alle mensen een vaste achternaam aannemen, ook de drie broers. De naam Cornelissen was wijdverbreid in Zeeland omdat (een van) de patroonheilige van de kerk de H. Cornelis is. De drie broers en hun kinderen besluiten om als vaste achternaam 'van de Hei' te kiezen. Dat doen ze niet zomaar. We zagen hiervoor dat de moeder van de broers, Johanna Cornelissen is (opnieuw iemand met het patroniem Cornelissen dus), de dochter van een Cornelius Petrus. Deze Cornelius Petrus woonde met zijn gezin op de 'Hei', een gebied in Zeeland ten westen van het buurtschap Zevenhuis, in de buurt van het huidige Tooverkamp. Omdat er al zoveel 'Cornelissen' waren in Zeeland werd er besloten om zich in het vervolg 'van de Hei' te noemen, dus niet naar hun vader, maar naar de bijnaam van de familie van hun moeder.

Voor de goede orde: deze naam (met deze spelling) komt nergens anders in Nederland voor; alleen de afstammelingen van deze drie broers heten zo en dus zijn alle 'van de Hei's' aan elkaar gerelateerd.

Op 6 mei 1826 werd in het gemeentehuis van Zeeland officieel

de naam 'van de Hei' vastgelegd voor de drie broers. In het geval van de oudste twee deden hun weduwen dat omdat ze zelf al overleden waren, maar de jongste, Josephus, meldde zich zelf en ondertekende de akte van naamsaanneming:

De middelste van de drie broers, Joannes, is voor dit verhaal de belangrijkste, maar eerst kort iets over de andere twee.

De oudste, Petrus, trouwde dus en van zijn afstammelingen zijn er nu naar schatting nog zo'n 15 leden met de achternaam 'van de Hei' in leven, allen in Nederland.

De jongste, Joseph, trouwde dus ook en van nazaten is er niemand meer met de achternaam 'van de Hei' in leven in Nederland. De laatste telg, Petronella van de Hei, overleed in 2004 in Veghel als zuster Lamberdina, Franciscanes. Er is echter één lid van deze tak die nakomelingen met de naam 'van de Hei' zal hebben: Johannes Martinus van de Hei (een jongere broer van Petronella) emigreerde met zijn vrouw Catharina Huvenaars en hun kinderen in 1951 naar Canada. Daar zullen dus nog wel enkele 'van de Hei's' rondlopen.

De middelste broer was dus Joannes Cornelissen, geboren in 1755, die in 1786 trouwde met Martina Cornelius van Zolderen. Dit echtpaar kreeg zeven kinderen, waaronder vier zoons. Twee van die zoons bleven ongehuwd. De twee andere zijn Henricus uit 1791 die trouwde in 1810 met Petronella Henricus van Bree

en Cornelis uit 1798 die trouwde in 1827 met Gertruda Arnoldus Bongers.

Vader Joannes Cornelissen overleed in 1824 en op 6 mei 1826 ging zijn weduwe, Martina van Zolderen, samen met haar zwager Josephus Cornelissen (van de Hei) (zie hiervoor) naar het gemeentehuis in Zeeland om officieel de achternaam 'van de Hei' vast te leggen voor haar kinderen. Martina kan niet schrijven en ondertekent de akte dus niet. Wel verklaarde ze dat ze de weduwe is van 'Johannes Cornelis Clasen' ook genaamd 'Cornelissen' en 'van de Hei'. Ze legde de achternaam vast voor haar vier, met namen genoemde, nog in leven zijnde kinderen. Martina woont dan op het Oventje in Zeeland, huis nummer 118. Dat is nu [Voor-Oventje 33](#). Dat huis is gebouwd in 1782 en alle kinderen van Joannes en Martina van Zolderen zijn er geboren. Een aantal jaren geleden is de oorspronkelijke boerderij afgebroken, maar door de eigenaren is er een replica van de oude boerderij voor in de plaats gekomen; chapeau.

Terug naar de twee genoemde kinderen, Henricus en Cornelis, die dus in dit huis geboren zijn.

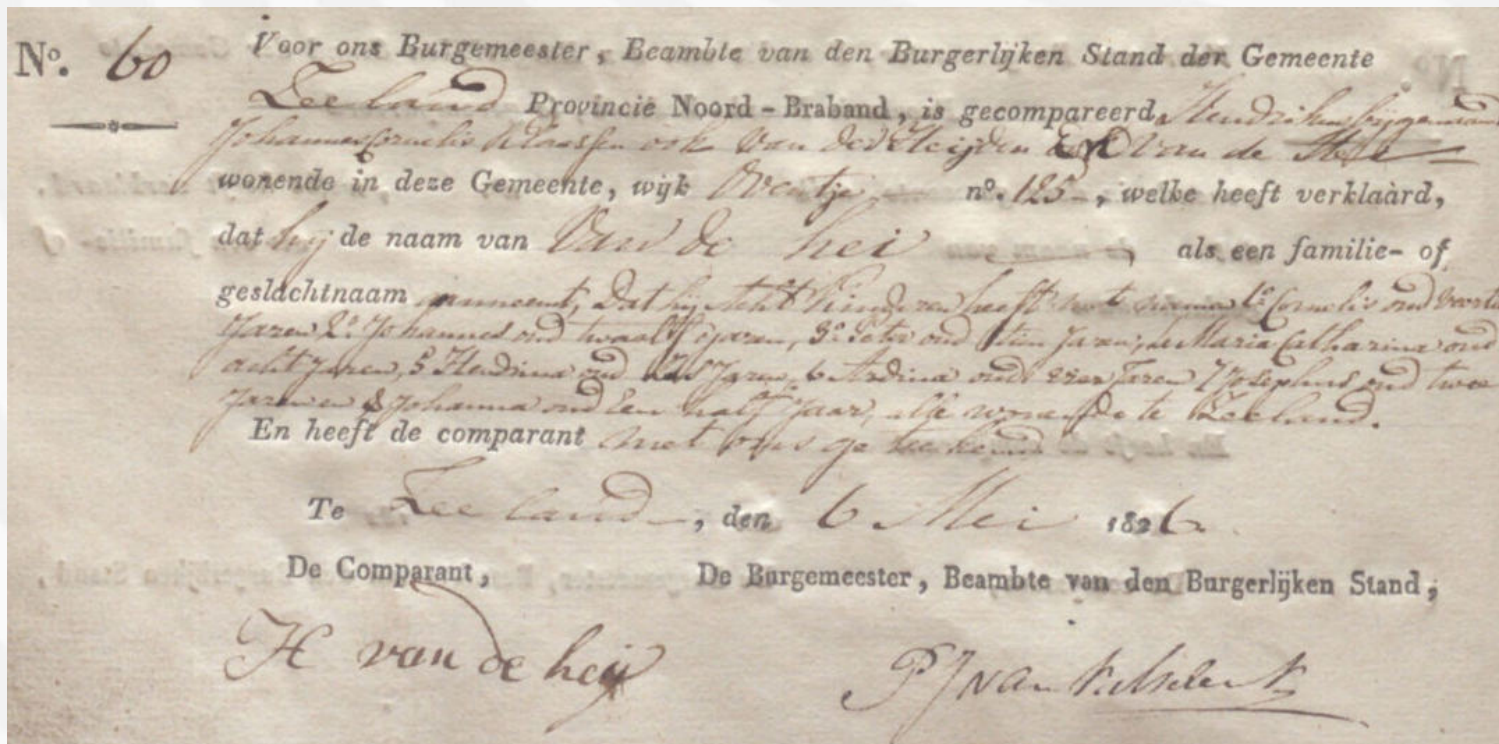
Henricus trouwde in 1810 met zijn buurmeisje Petronella van Bree. Zij was de dochter van Henricus van Bree en Gerarda Arts en geboren op een steenworp afstand (hemelsbreed iets meer dan 300 meter) van Henricus. Haar geboortehuis bestaat niet meer maar stond waar nu Voor-Oventje 13 is. Petronella is geboren in 1792 en pas 18 ½ jaar oud als ze in 1810 trouwt met de één jaar oudere Henricus Cornelissen (van de Hei). Henricus trouwde in bij zijn schoonouders, die allebei nog in leven waren. Zijn schoonvader was de brand- en wijkmeester op het Oventje

en een van degenen die het mogelijk maakten dat er in 1828 een lagere school op het Oventje kwam. Die school is pas in het begin van dit jaar opgehouden te bestaan.

Uit het huwelijk van Henricus werden dertien kinderen geboren, waarvan er één op jonge leeftijd overleed. Het is 1826 als intussen hun 8e kind geboren is en ook Henricus gaat naar het gemeentehuis in Zeeland. Door de akte van naamsaanneming van zijn moeder is zijn achternaam officieel 'van de Hei' geworden, maar niet die van zijn al geboren kinderen. Dus laat hij ook voor hen op 6 mei 1826 die naam vastleggen (zie afbeelding). Hij woont dan op het Oventje, huis nummer 125. Dat is nu dus op de plaats van [Voor-Oventje 13](#). Ook zijn

schoonvader laat op die dag de naam 'van Bree' vastleggen voor zichzelf en zijn kinderen, waaronder zijn gehuwde dochter Petronella; ook hij woont dus op het Oventje, huis nummer 125. De oudste zoon van Henricus is Cornelius van de Hei die in 1837 trouwde met Maria Jacobs. Zij woonden ook op het Oventje waar tussen 1837 en 1847 vijf kinderen geboren werden.

De tweede zoon is Johannes van de Hei. In 1841 trouwde hij in Uden met Johanna Maria van de Rijdt uit Veghel. Ze woonden in Uden in de Bitswijk waar vijf kinderen geboren werden, waarvan één doodgeboren en een ander na drie maanden overleed. Zijn vrouw overleed in 1849 in Uden waarna hij aldaar in 1853 hertrouwde met Ardina Boudewijns, die na het overlijden van zijn vrouw als huishoudster voor de kinderen gezorgd had. De derde zoon is Peter van de Hei die in 1840 trouwde met Johanna Catharina Jeurgens uit Wanroij. Na een aantal jaren in Zeeland te hebben gewoond, verhuisde het gezin naar Wanroij waar ze allebei overlijden, respectievelijk in 1889 en 1879. Er zijn wel kinderen maar geen mannelijke nakomelingen met de naam 'van de Hei'.

Het vierde kind is een dochter, Maria Catharina van de Hei die in 1848 trouwde met Hendrikus Hoevenaars uit Uden.

Het vijfde kind is opnieuw een dochter, Henrica van de Hei die in 1845 trouwde met Johannes Arts; uit dit huwelijk werden in Zeeland twee kinderen geboren.

Henricus' jongere broer Cornelis trouwde in 1827 met een ander buurmeisje, Gertruda Bongers. Zij was geboren op een kleine 250 meter van het geboortehuis van haar echtgenoot; ook dit huis bestaat niet meer. Cornelis trouwde in bij zijn vrouw. Gertruda was al wees toen ze met Cornelis van de Hei trouwde; haar vader was al 10 jaar dood en haar moeder overleed een half jaar voor hun huwelijk. Uit het huwelijk zijn zes kinderen geboren op de plaats waar nu [Voor-Oventje 17](#) staat. De kinderen zijn: Johanna (1828), Peter (1829), Wilhelmina (1832), Antonius (1834), Hendrikus (1835) en Martinus (1837).

De oudste dochter Johanna van de Hei trouwde in 1857 in Uden met Martinus van den Heuvel, weduwnaar van Theodora Maria Claassen. Uit dat eerste huwelijk was één zoon geboren, Hendrikus (1853) en uit het huwelijk met Johanna van de Hei werden nog zes kinderen geboren, waarvan er twee op jonge leeftijd overleden. De andere kinderen zijn Theodorus (1858), Johannes (1862), Gertruda (1867) en Adrianus (1869).

Het derde kind Wilhelmina van de Hei trouwde in 1857 met Arnoldus van Lijssel en na diens overlijden met de weduwnaar Antonius Brands. Wilhelmina overleed in 1895 in Zeeland. Van haar kinderen wil ik er hier twee noemen: Adrianus van Lijssel (1857) en Johanna van Lijssel (1870).

In deel 2 ga ik verder in op wie er van al deze personen emigreerden.

Meer weten?

Scott Vandehey, Wooden Shoes West - a saga of John Henry Vandehey (Times Litho, 1979)

WOODEN SHOES WEST

by Scott Vandehey

Indische roots uitpluizen via paspoortaanvragen

Bij het CBG in Den Haag is op dinsdag 15 augustus, de dag van de Indië-herdenking, iets bijzonders gebeurd. Het grote archief dat betrekking heeft op de paspoortaanvragen van Indische Nederlanders is online gekomen.

En dat is interessant voor Nederlanders met een Indische achtergrond. Hierdoor kunnen Indische Nederlanders meer te weten komen over hun familiegeschiedenis die in veel Indische families wordt verzwegen.

In een van de vele depots van het CBG liggen de aanvragen nu nog opgeslagen als kaarten, zo'n 150.000 in getal. De paspoortaanvragen zijn gemaakt voor mensen die Nederlands-Indië wilden verlaten toen dat Indonesië werd. Het gaat daarbij om aanvragen uit de periode 1950-1959.

Om dat te kunnen doen, moesten mensen dus aantonen dat ze recht hadden op het Nederlanderschap. Dat deden ze niet alleen door gegevens over zichzelf te verstrekken maar ook met gegevens over hun voorouders. En die gegevens over voorouders staan ook weer op die aanvraagkaarten vermeld.

Indische Nederlanders hadden allerlei redenen om naar Nederland te verhuizen toen Nederlands-Indië eind 1949 Indonesië werd. Ze voelden zich bijvoorbeeld meer verwant met Nederland dan met 'het nieuwe Indonesië'.

De paspoortaanvragen bevatten veel informatie en zullen voor menigeen leiden tot het opvullen van gaten in de familie-

geschiedenis of stamboom. Omdat het informatie bevat niet alleen over de aanvrager zelf, maar ook over de ouders. Mogelijkerwijs over eventuele kinderen. En zelfs vele generaties terug.

Meer informatie?

Gaan naar de site van het CBG door op een van de afbeeldingen te klikken. Op de [site van NOS](#) staat een toelichtend filmpje.

*Nieuwsbericht
CBG*

*Veelgestelde
vragen*

*Indische stamboom
themapagina*

16 Simon (Bernardus) van Bommel zn van Bernardus van Bommel en Maria Driessen * St. Hubert 1-1-1792 + Escharen 19-1-1840 tr. Mill en St. Hubert 18-10-1795	17 Maria Anna Schraven/Schrave dr van Jan Schrave en Maria Jans Diependaal * Mill/St. Hubert 20-11-1772 + Mill/St. Hubert 15-8-1835 tr. Mill en St. Hubert 18-10-1795	18 Jan Hermens Brands (van den Brand) zn van Hermanus Brands en Anna Maira NN * Haps 1760 + Mill/St. Hubert 8-4-1833 tr.	19 Cornelia Johannes Derks de Weerd dr van Johannes Derks en Maria Michiels * Mill/St. Hubert 20-1-1770 + Mill/St. Hubert 4-4-1847 tr.	20 Antoon Reijnen tr. Mill en St. Hubert 13-4-1788	21 Willemina van Beusecom * Mill 13-2-1766 + Mill/St. Hubert 7-12-1800 tr. Mill en St. Hubert 13-4-1788	22 Gerardus Mulders zn van Hendricus Mulders en Anneke NN * Mill 1763 + Mill/St. Hubert 12-9-1831 tr. Cuijk 5-10-1794	23 Anna van de Voort (Voordt) dr van Bernardus van de Voordt en Maria van de Ven * Vierlingsbeek 8-1-1759 + Mill/St. Hubert 6-1-1820 tr.	24 Joannes Derckx Schoenmaeker zn van Derk Jans Schoenmakers en Maria Linders * Mill/St. Hubert 27-2-1770 + Escharen 26-6-1842 tr. Escharen	25 Jacoba Maria Peters dr van Peter Peters en Willemina Tunnissen * Mill/St. Hubert 9-7-1777 + Escharen 5-4-1839 tr. Escharen	26 Joannes Reijnen zn van Rijn Hendriks en Adriana Peters * Gassel 7-4-1775 + Escharen 5-9-1836 tr.	27 Maria Jacobs dr van Jacob Jans en Johanna Jacobs * Escharen 1784 + Escharen 10-10-1839 tr.	28 Eijbert/Egbert Verploegen < 1826 tr.	29 Anna Maria van Sambeek < 1826 tr.	30 Joseph Giezen zn van Johannes Giesen en Catharina Linders * Wanroij 1776 + Wanroij 4-4-1845 tr. Wanroij 4-5-1800	31 Anna van Tienen dr van Hendrikus van Tienen en Regina Jacobs * Wanroij 28-2-1769 + Wanroij 9-12-1839 tr. Wanroij 4-5-1800
8 Bernardus/Leonardus van Bommel * Mill en St. Hubert 8-9-1796 + Escharen 29-9-1855 tr. Mill en Sint Hubert 3-2-1833		9 Mechelina Johanna Brans/van den Brand * St. Hubert 27-11-1798 + Escharen 15-12-1876 tr.		10 Adriaan Reijnen * Mill en St. Hubert 25-8-1791 + Mill en St. Hubert 16-10-1847 tr. Mill en Sint Hubert 6-5-1827		11 Petronella Mulders * Mill en St. Hubert 19-3-1798 + Mill en St. Hubert 14-1-1877 tr.		12 Martinus Derks Schoenmakers * Escharen 28-2-1807 + Escharen 6-7-1889 tr. Escharen 20-4-1841		13 Regina Reijnen * Escharen 4-7-1810 + Escharen 5-2-1885 tr.		14 Hendricus Verploegen * Mill en St. Hubert 3-10-1790 + Mill en St. Hubert 3-8-1859 tr. Wanroij 16-4-1826		15 Regina/Renera Giezen/Giessen * Wanroij 22-2-1803 + Mill en St. Hubert 15-6-1872 tr.	
4 Marianus van Bommel * Escharen 25-8-1833 + Escharen 29-4-1895 tr. Escharen 19-8-1861				5 Willemina Reijnen * Mill en Sint Hubert 28-12-1835 + Escharen 30-3-1894 tr.				6 Joannes Derks Schoenmakers * Escharen 20-11-1842 + Mill en Sint Hubert 30-3-1891 tr. Mill en Sint Hubert 8-2-1873				7 Elisabeth Verploegen * Mill en Sint Hubert 30-11-1841 + Mill en Sint Hubert 30-7-1895 tr.			
2 Gerardus van Bommel * Escharen 28-10-1874, + Langenboom 11-5-1963 tr. Escharen 10-2-1896						3 Hendrica Antonia Maria Derks Schoenmakers * Mill en Sint Hubert 2-11-1874, + Mill en Sint Hubert 10-3-1956 tr.									
1 Elisabeth Johanna van Bommel geboren Escharen 15 april 1913, overleden Langenboom 16 mei 1991 tr. Mill en Sint Hubert 4 januari 1940 Wilhelmus Siroen, geboren Mill en Sint Hubert 9 juli 1916, overleden Nijmegen 11 mei 1991. zoon van Martinus Antonius Siroen en Maria Vollenberg															

Samengesteld door
Jos van Berkel

Josephines boekje vindt weg terug naar Zuid-Limburg

Maurice Roefs

In het vroege voorjaar van 2019 werd ik gevraagd om mee te helpen bij een verhuizing. Dat betrof (de inmiddels op 28 november 2021 overleden) pastoor Jacques Janssen (al werd hij liever *pastor* genoemd). Van hem heb ik samen met Arno Coopmans – voor zijn 80^e verjaardag – een [kwartierstaat](#) (zie 12) gemaakt.

Door de verhuizing moesten er flinke keuzes gemaakt worden, want simpelweg niet alles kon mee. Als genealoog had ik uiteraard oog voor eventuele bidprentjes en andere spullen die genealogische waarde zouden kunnen hebben. Waar nodig

mocht ik me daarover ontfermen.

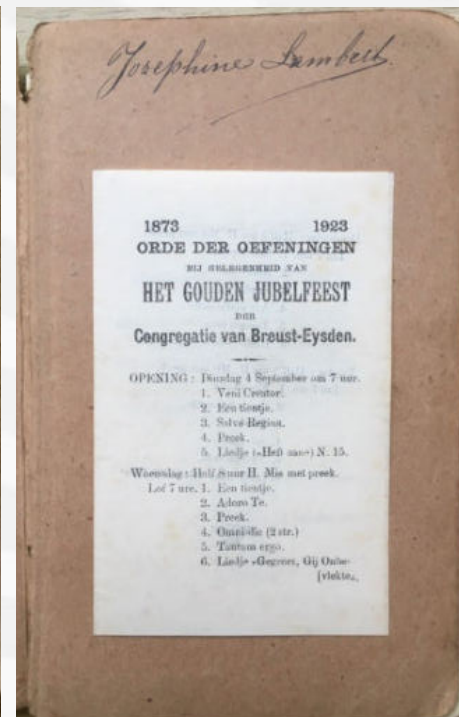
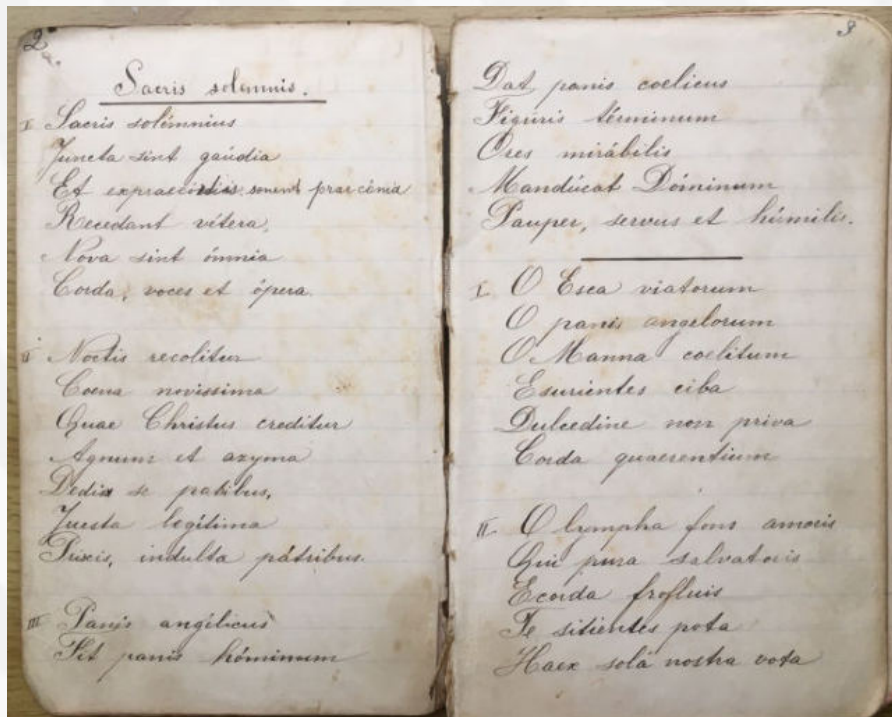
Bidprentjes vonden destijds hun weg richting Cor Verberk, verder heb ik me beperkt tot een aantal oude (gedachtenis) prentjes uit grofweg de periode 1890-1940 die door kleur en uitbundigheid volgens mij kenmerkend zijn voor het Rijke Roomse Leven.

Er was echter één ding dat mijn bijzondere aandacht trok. Een schriftje of boekje op (ongeveer) A6-formaat dat fragiel oogde. De vier ingebonden katernen zaten nog aan elkaar, maar de naaibanden hadden duidelijk hun langste tijd gehad en dreigden elk moment af te scheuren.

Bladeren was daarmee niet zonder risico. Ik besloot het te bewaren. Zou ik ooit te weten komen wie het gemaakt had, dan zou het weer *te bestemder plekke* gebracht kunnen worden.

Het boekje bevat tientallen gebeden en liederen, zowel in het Nederlands, Latijn als Frans. Ook is er een enkele Duitse tekst te lezen.

En, dat maakte het zo bijzonder, allemaal geschreven in duidelijk leesbaar handschrift. Met aan de binnenzijde van de kaft de vermelding van een naam: **Josephine Lambert.**

Ik was uiteraard benieuwd wie Jozephine Lambert was. Een eerdere poging om daar achter te komen eindigde zonder resultaat. En zo kreeg het boekje, voorzien van een beschermhoesje, een min of meer vaste plek in mijn kast. De aandacht en liefde waarmee de gebeden en liederen waren opgetekend, maakte dat ik het niet over mijn hart kon verkrijgen om het weg te doen.

De werkbijeenkomst op 25 februari van dit jaar bood een mooie gelegenheid om opnieuw aandacht te vragen voor de herkomst van het boekje. Ik kreeg het eenvoudige advies om eens contact op te nemen met de lokale heemkundekring. Waarom had ik daar niet eerder zelf aan gedacht?!

Dezelfde (zaterdag)avond nog stuurde ik dan ook een mail naar de Stichting Eijdsens Verleden. En toen kwam het verhaal in een stroomversnelling. De secretaris noemde in zijn reactie enkele mogelijke kandidaten maar bracht me tevens in contact met Miep Claessen die in 2016 al eens een keer over de familie Lambert had gepubliceerd [[Uit Eijdsens Verleden](#), pagina 37].

De dagen daarna mailde ik regelmatig met Miep Claessen. Haar eerste reactie was: *'Hoogstwaarschijnlijk (bijna zeker) betreft het een oudtante van mij die afkomstig is uit Breust (Eijdsen). Ik heb een vergelijkbaar boekje in mijn bezit dat afkomstig is van haar zus Agnes Lambert. Ook meen ik het handschrift in uw boekje te herkennen. Het boekje dat ik heb bevat dezelfde handschriften. Het is ook volgeschreven met gebeden.'*

Hoe pastor Janssen aan het boekje gekomen is, zal een raadsel blijven. *'Helaas geeft de kwartierstaat van de pastor geen aanknopingspunt. De namen van de personen in de kwartierstaat*

zijn mij niet bekend. Uiteraard kan het boekje in bezit zijn gekomen van de pastor zonder dat er sprake is van een familie-relatie tussen Jozefien en hem', aldus Miep in een vervolgmil.

Bij een nadere vergelijking van de twee boekjes viel de gelijkenis van de inhoudsopgave over de eerste (circa) 20 pagina's erg op. De genoemde liederen/gebeden staan in exact dezelfde volgorde en paginanummering. Daaruit volgt dat het wel een 'tweelingboekje' moet zijn. *'Ik heb natuurlijk geen keihard bewijs, maar de aanwijzingen die ik tot nu toe gezien heb grenzen wat mij betreft aan een zekerheid grenzende waarschijnlijkheid dat het boekje van uw oudtante Zjozefien (1890-1975) geweest moet zijn'*, bericht ik Miep Claessen. Zij is het met mij eens dat beide boekjes 'schrijfoefeningen' van de gezusters Lambert geweest moeten zijn als onderdeel van hun deelname aan de bijeenkomsten van de congregatie waar zij lid van waren.

'Ik denk inderdaad dat we het mysterie hebben opgelost', aldus Miep Claessen. We spreken dan ook af dat ik het boekje per aangetekende post naar haar opstuur. Op 3 maart krijg ik via Whatsapp bericht dat het boekje in goede orde is ontvangen.

'Ik voeg het bij de schrijfsels van de andere zussen', zegt Miep, *'leuk om te bewaren en aan de volgende generatie door te kunnen geven.'* Het geeft mij een goed gevoel dat door mijn toedoen het boekje alsnog is teruggekeerd in het diepe zuiden van Limburg, daar waar het thuis hoort en gekoesterd wordt.

Lees voor het vervolg door op [pagina 24](#):
de reactie van Miep Claessen

Poëziealbum

Harrie van Grinsven

Het poesiealbum

Een poesiealbum (of kortweg poesie) of poëziealbum is een album waarin kleine gedichten en versjes van vriend(inn)en worden verzameld. Het begrip poesiealbum is ontstaan doordat de eerste exemplaren geïmporteerd werden uit Duitsland. Deze boekjes droegen het opschrift Poesie, Duits voor poëzie, dat met de Nederlandse oe-klank, zoals in poes, werd uitgesproken.

Het poesiealbum behoort al zo'n 175 jaar tot het domein van opgroeiende meisjes. Jongens doen daar nauwelijks aan mee. De voorloper van het moderne poesiealbum, het album amicorum, was daarentegen bij uitstek een mannen-aangelegenheid. Aristocraten, studenten en kunstenaars bezwoeren elkaar in de vriendenboeken op barokke wijze hun eeuwige trouw. Hun romantische kijk op vriendschappen brachten zij onder woorden in lange verzen, vaak overgeschreven uit het werk van populaire dichters.

Veel meisjes van pakweg vier tot twaalf jaar vragen aan familieleden, vrienden, hun juffrouwen en meesters, of aan wie ze er dan ook voor in aanmerking vinden komen, of ze een stukje in hun poesiealbum willen schrijven. Daarvoor wordt het album zo nodig uitgeleend en meestal schrijven deze mensen een versje over uit een ander album of een bekend gedicht. Het gedichtje wordt ondertekend met "ter herinnering aan je beste vriendin" of iets vergelijkbaars. Soms wordt ook de geboortedag van de

schrijver of schrijfster erbij gezet die je dan zeker niet mag vergeten. Het handgeschreven gedicht komt meestal op de rechterbladzijde. Op de linkerpagina wordt dan een "poesieplaatje" geplakt of komt een tekening of andersoortige illustratie.

Ten slotte worden er, bijvoorbeeld op de hoeken, allerlei versieringen aangebracht en de beginletters van regels verfraaid waarna het album wordt teruggegeven aan de eigenaar of eigenares.

Een bekend gedichtje is:

"Ik lag in mijn tuintje en sliep. Toen kwam er een engel die riep: "....., Je moet ontwaken, om voor ..... een versje te maken".

En wie kent niet het prachtige vers:

"Rozen verwelken, schepen vergaan, maar onze vriendschap blijft altijd bestaan"

dat in bijna geen enkel poesiealbum van pakweg halfweg de zoste eeuw ontbreekt. Het vers raakte zelfs zo ingeburgerd dat het verleidelijk werd om het te parodiëren: "Kousen verslijten, sokken vergaan, zit niet te melken, doe er wat aan."

In mijn stamboomonderzoek gaat het mij allang niet meer om zo ver mogelijk terug te gaan in de tijd. Net als veel genealogen ben ik in die valkuil getrapt. Hoe veel beter zou het zijn geweest als ik bij mijn ouders het nodige had gevraagd en ook had doorgevraagd. Of als ik mijn ooms en tantes toen had bezocht en daar hun verhalen had opgetekend. Nu ze zijn overleden ben ik te laat.

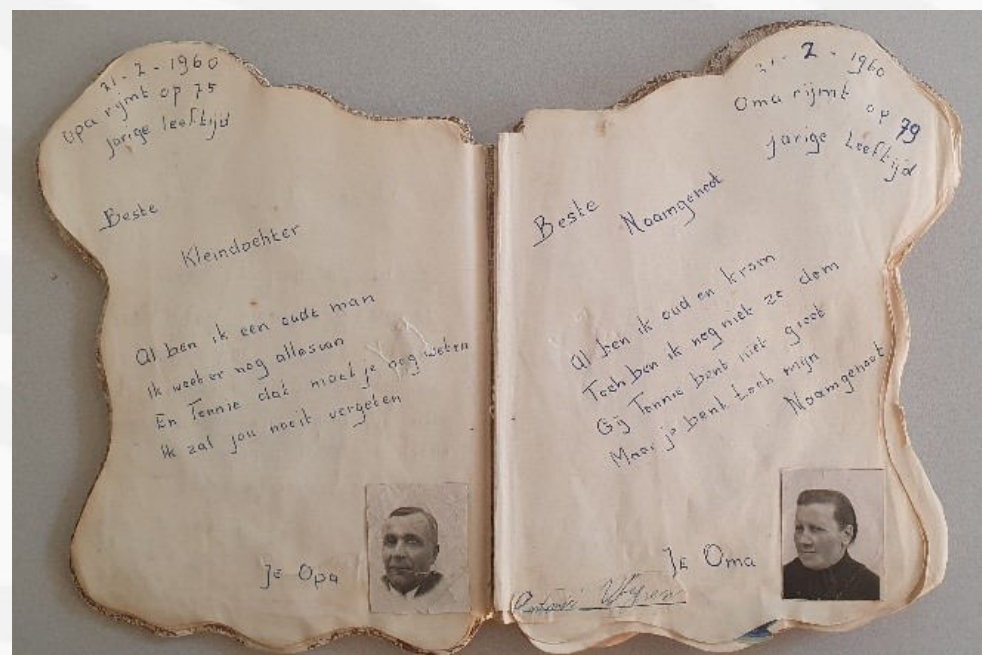
Het verhaal, het vlees op de botten, is zoveel leuker dan alleen de data, het geraamte. Natuurlijk moet je dat geraamte wel hebben maar ik had eerder tot het inzicht willen komen dat dat wat in de archieven ligt ik altijd nog wel kan opzoeken zodra die generaties voor mij zijn overleden.

Twee van mijn zussen hebben een mooi poëzie album. Ik heb een album bij mijn oudere zus opgevraagd. Het is een kostbaar document uit haar jeugd. Velen, waaronder ikzelf, hebben

daarin toen een versje geschreven. Ook de versjes van mijn ouders en mijn grootouders kom ik tegen. Van mijn opa en oma is er zelfs een foto bijgeplakt.

Dat zijn best unieke en mij dierbare foto's die van oorsprong op een persoonsbewijs hebben gezeten. Aan het persoonsbewijs zitten vaak nare herinneringen. Ze werden enkele jaren na de bevrijding weggegooid of, zoals in

Deutscher Genealogentag 2023 in Kleef

In het weekend van 27-29 oktober 2023 wordt de Duitse Genealogendag van de *Deutsche Arbeitsgemeinschaft Genealogischer Verbände e.V.* (DAGV) gehouden.

Dit is een jaarlijks evenement dat bij toerbeurt door een Duitse genealogische vereniging georganiseerd wordt. Zoals eerder aangekondigd wordt de Duitse genealogendag dit jaar gehouden in Kleef en is onze buurvereniging Mosaik medeverantwoordelijk voor de organisatie van dit bijzondere weekend.

Dit jaar wordt het weekend dus ook vlak over de grens gehouden, wat –zeker voor hen die op fietsafstand wonen– een mooie gelegenheid biedt een keer een bezoek te brengen.

Nieuws over het programma (dat bestaat uit een veelvoud aan lezingen, workshops en een groot aantal stands) is te volgen via <https://genealogentag.dagv.org/>

De site is alleen in het Duits. Ook de opzet van de site is niet altijd even logisch, zodat een toelichting op zijn plaats is. Hierna geeft Hens Borkent, die niet alleen bestuurslid van onze afdeling is maar ook Beisitzer bij Mosaik, uitleg over de opzet van de site en het aankomende weekend.

Programma

Het programma bestaat uit twee hoofdonderdelen: de informatiemarkt (*Ausstellung*) en een lezingenprogramma (*Vortragsprogramm*). Daarnaast worden er ook nog excursies aangeboden, waarover later.

Informatiemarkt

De informatiemarkt, met stands van verenigingen, firma's en andere organisaties, is gedurende het weekend gratis te bezoeken. Aanmelden is daarvoor niet nodig.

Lezingen

Voor het bijwonen van een lezing dient men zich wel aan te melden, en tevens voor de betreffende dag een toegangkaart (*Tagesticket*) te kopen. Zo'n dagkaart kost €5 voor de vrijdag of zondag, €10 voor de zaterdag, en €15 voor het hele weekend.

Lezing boeken / aanschaf Tagesticket

Het boeken van een lezing en het aanschaffen van zo'n Tagesticket gaat via het *menu-item Shop*.

Op die pagina staan alle lezingen nog een keer vermeld, nu met een knop "*In den Warenkorb*", in het winkelmandje.

Helemaal onderaan die pagina staan de dagtickets, voor de dag waarop de gekozen lezing plaats vindt (of voor het hele weekend).

Het betalen gaat niet via de website. Als men bij het winkelmandje de knop "*Zur Kasse*" selecteert, verschijnt er een

formulier waarop persoonlijke gegevens gevraagd worden. Vervolgens volgt via mail een rekening, die via de eigen bank voldaan kan worden.

Excursies

Naast het evenement in de Stadthalle bestaat ook de mogelijkheid aan een aantal excursies in Kleef deel te nemen.

- Rondleiding in het **Kleefse stadsarchief** (zaterdag om 9.00 uur en om 10.30 uur). De reservering verloopt via het Stadtarchiv, telefonisch of per mail.
- Rondleiding in de **Stiftskirche** (zaterdag om 16.00 uur en om 17.00 uur). Deze excursie is opgenomen in de Shop-pagina op de site.
- Tenslotte biedt de stad Kleef gedurende het weekend **vier stadswandelingen** aan. Voor deze excursies verwijst het programma naar de site van de stad Kleef.

Samen met de afdeling naar Kleef?

We zouden er op zaterdag 28 oktober een afdelingsuitje van kunnen maken, met gezamenlijk vervoer naar Kleef. Mochten NGV-leden willen rijden, dan kunnen ze dat bij Silvia Daamen melden via publicrelations-lvc@ngv.nl. Met woonadres en telefoonnummer, dan kan Silvia een reisplan opstellen. Let op: als u op deze dag een lezing wilt bijwonen, dient u wel zelf te reserveren en een dagticket aan te schaffen.

Meer informatie?

Neem dan contact op met Hens Borkent. Dat kan via e-mail of telefonisch: jhbrknt@outlook.com / mobiel 06 - 30 97 28 05.

73. Deutscher
Genealogentag

Ausrichter
Mosaik
Familienkundliche
Vereinigung für das
Klever Land e.V.

Stadthalle Kleve
27.10.2023
bis 29.10.2023

Eine Ahnen- und
Familienforscher-
messe mit vielen
nationalen und
internationalen
Ausstellern

Herzogtum
Cleve -
Grenzenlose
Forschung

Deutsche Arbeitsgemeinschaft
genealogischer Verbände e.V. (DAGV)
Veranstalter

Mosaik
Ausrichter

www.genealogentag.de

Quelle: Adolf I., Johann I., Johann II., Johann III., Wilhelm V. und Johann Wilhelm (von links nach rechts), Gemälde, 17. Jahrhundert, (Museum Rurhaus Kleve)

Tijdreizen met Wim Daniëls

Marilou Nillesen (BHIC)

Wat is de aantrekkingskracht van een boek dat 500 jaar geleden werd geschreven? En hoe raakt een Brabants dorp vijf eeuwen later hiervan in de ban? Dit en nog veel meer kom je te weten in de nieuwe tweedelige serie 'Tijdreizen met Wim Daniëls', waarin host Marilou Nillesen van het Brabants Historisch Informatie Centrum in 's-Hertogenbosch op reis gaat met Wim Daniëls. Twee speciale afleveringen van de podcast Het geheugen van Brabant van het BHIC.

Wat is een podcast?

Podcasts zijn geluidsbestanden die je kunt afspelen op je computer of telefoon.

Een soort radioprogramma's, maar luisteren kan gewoon op het moment wanneer het jou het beste uitkomt: tijdens het sporten, in de auto, de trein of tijdens een wandeling in het bos.

Je hebt podcasts over de actualiteit, over hobby's, over geschiedenis en noem maar op. De meeste podcasts, zoals 'Het geheugen van Brabant', de podcast van het BHIC, zijn gratis.

Je kent Wim Daniëls waarschijnlijk als Brabantse taalkundige en schrijver. In deze podcast vertelt hij over zijn passie voor zijn voorganger van vijf eeuwen terug: de taalkundige Arnoldus van Eyndhouts, alias Arlenius.

Arnoldus van Eyndhouts

Arnoud van Eyndhouts was een wetenschapsman, een taalpurist, met als specialiteit het verzamelen en bewerken van Griekse en Latijnse manuscripten. En als luisteraar kun je als het ware mee op reis, op zoek naar de sporen van Arlenius en specifiek naar dat ene belangrijke boek.

Met Wim Daniëls naar Florence

Want dat je bij het BHIC terecht kan voor de oude archiefstukken of historische foto's; dat weten steeds meer mensen.

Hoe kun je naar podcasts luisteren?

Je kunt naar onze podcast luisteren via onze website:

<https://bhic.nl/podcast>

Alle afleveringen van 'Het geheugen van Brabant' staan op een pagina waar je ze eenvoudig kunt afspelen. En je kunt van daaruit ook zelf in de archieven duiken die in de podcast zijn besproken.

In onze reguliere afleveringen hoor je ook het onderzoek in de archieven rond de moord op het 11-jarige meisje Marietje Kessels, die vind je allemaal op een rijtje terug via <https://www.bhic.nl/podcast/dossier-marietje-kessels>

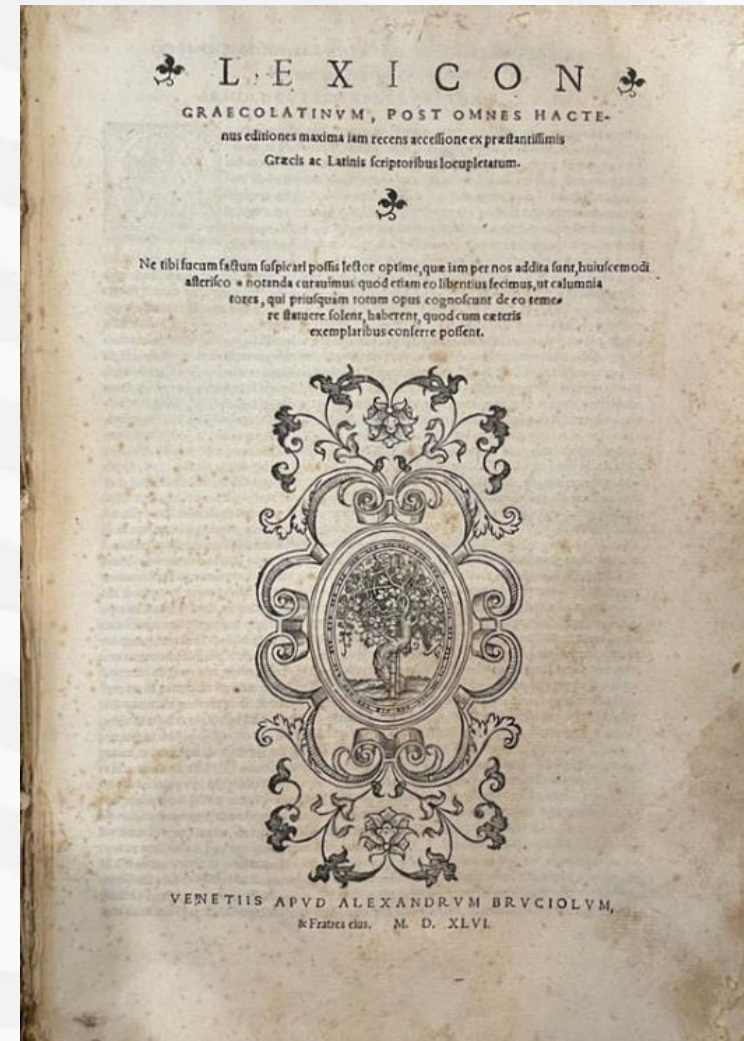
Behalve via onze site kun je ook luisteren via een app op je smartphone. Denk aan Spotify, Apple Podcasts (standaard op iPhones) en Google Podcasts (voor Android telefoons), maar er zijn nog veel meer apps.

En als je je abonneert op onze podcast Het geheugen van Brabant krijg je een melding als er een nieuwe aflevering is.

Maar sinds enige tijd heeft Brabantse geschiedenis ook een eigen stem: in de vorm van de podcast Het geheugen van Brabant. Met dit keer een heel bijzonder avontuur want Wim Daniëls neemt je mee op reis, mee naar het Italiaanse Florence. En in zijn kielzog gaat een groep van zeker dertig boekenliefhebbers met hem mee (en ja, voor een groot deel komen deze mensen uit Aarle-Rixtel).

Wil je weten hoe de reis verloopt en of de missie slaagt? Via je favoriete podcastapp of via bhic.nl/podcast stap je als luisteraar

ook in de bus en ontmoet je andere mensen uit het reisgezelschap van Wim Daniëls. Waarom gaan zij mee met deze missie? Vanzelfsprekend praat Wim je helemaal bij over deze Arlenius zelf: over zijn herkomst, over zijn tijd in Italië en vooral: over wat Wim heeft met deze illustere voorganger. En waarom hij dat ene boek in handen probeert te krijgen.

Nog meer weten over Arlenius?
[Onbekende zussen van Arlenius \(Anton Schuttelaars, BHIC, 2023\)](#)
[Mooi Laarboek \(2023\)](#)
[Wim Daniëls, YouTube \(2015\)](#)

Op de foto:
 Marilou Nillesen (BHIC) en Wim Daniëls
 in kasteel Croy bij Aarle-Rixtel

In deel 2: 'De geur van Arlenius' ga je mee naar het antiquariaat van Roberto Cosi, in hartje Florence. Je bent getuige van de overdracht van het boek én van de verrassing het Brabantse gezelschap in het antiquariaat staat te wachten. En hoe inwoners van Aarle-Rixtel zelf reageren op de komst van het boek van hun eeuwenoude dorpsgenoot? Je hoort het allemaal in deze podcast. Klaar voor vertrek? Oortjes in of koptelefoon op... druk op play en dwaal mee!

Josephine Lambert en haar familie

Miep Claessen

Het boekje van Josephine Lambert

Tot mijn verbazing ontving ik onlangs een mail van de secretaris van Stichting Eijsdens Verleden over een notitieboekje van Jozefien Lambert. Dit was uit een te verhuizen inboedel in het bezit gekomen van Maurice Roefs uit Grave.

Mijn gevoel zei mij dat dit boekje geschreven moest zijn door mijn oudtante Maria Josephina Lambert. Roepnaam Jozefien of Zjefien Lambert.

Na enig heen en weer gemail kwamen Maurice en ik tot de conclusie dat dit inderdaad een boekje van mijn oudtante was. Een van de feiten die tot deze conclusie hebben geleid, was het gegeven dat een van de zussen van Jozefien eenzelfde boekje had geschreven.

Beide boekjes waren gevuld met vrijwel dezelfde gebeden. De zussen waren beiden lid van de Congregatie der Jonge Dochters van Breust-Eijsden. Hoogstwaarschijnlijk zijn de gebeden genoteerd tijdens de bijeenkomsten van deze Congregatie.

U begrijpt dat ik erg blij ben met dit boekje. Het voegt weer een stukje toe aan mijn verzameling over de familie Lambert.

Wie was Josephine Lambert?

Josephine Maria (Eijsden 1890 - Geleen 1975) was het zesde kind van tien kinderen uit het gezin Lambert-Wolfs. Zoals vroeger vaak voorkwam zijn drie van de tien kinderen zeer jong gestorven. De overige kinderen zijn allemaal redelijk oud geworden.

Vader Jan Nicolaes, roepnaam Nicola, en **moeder Maria**

Sophia Anna Wolfs, roepnaam mij onbekend, en hun kinderen woonden in de Breusterstraat te Breust-Eijsden. Vader was landbouwer van beroep en was daarnaast ook herbergier. De woonkamer van de woning deed dienst als herberg en als eet-/ woonkamer. De woning bestond uit 2 vertrekken een woonkamer, die zonder hal direct uitkwam op de straat, en een keuken. Beide vertrekken waren ongeveer 20 m² groot. Voor een gezin met 7 kinderen niet bepaald groot te noemen.

De meeste kinderen Lambert waren zeer leergierig. De oudste zoon **Guillaume** begon een eigen bedrijf in de Belgische plaats Herstal.

Dochter **Sophie** werd gouvernante bij familie van de grafelijke familie uit Eijsden. Zij verhuisde steeds met het gezin mee en woonde uiteindelijk in Frankrijk waar zij ook overleden is.

Dochter **Agnes** trouwde en verhuisde naar Heerlen omdat haar man een administratieve functie bij de mijnen vervulde.

Op de foto: Jozephine Lambert

Dochter **Maria** (mijn grootmoeder) werd onderwijzeres in de plaatsen Mheer en Mesch. Om naar haar werk te gaan had zij een fiets gekregen. Zij was de eerste vrouw in Eijsden die in het bezit was van een fiets.

Zoon **Joseph** moest het boerenbedrijf van zijn vroeg gestorven vader overnemen. Het vermoeden bestaat dat ook hij graag

*Op de foto:
Josephine en haar
jongere broer
Eugène op latere
leeftijd*

een ander beroep had gekozen.

Onze **Josephine** moest haar moeder helpen in het huishouden maar van haar weet ik zeker dat zij graag naaister had willen worden.

Op het sterfbed van haar moeder moest zij beloven dat zij voor haar één jaar oudere broer Joseph zou zorgen, dat wil zeggen het huishouden te doen en mee te helpen in het boerenbedrijfje.

Na de geboorte van Josephine zijn nog 3 kinderen geboren. Een zoon is slechts 8 maanden oud geworden, de volgende zoon is levenloos geboren en de derde zoon is slechts 2 jaar oud geworden. Deze 3 kinderen kregen allemaal de naam **Victor**.

Toen er weer een kind onderweg was werd besloten dit kind niet meer Victor te noemen. Het werd de laatste zoon in dit gezin. Hij werd **Eugène** genoemd. Hij werd leraar Engels.

Zus Josephine en broer Joseph waren tot elkaar veroordeeld. De verstandhouding tussen beiden was niet echt liefdevol te noemen.

Joseph was een oude brompot die Josephine de hele dag rond commandeerde. Joseph werd opgenomen in het ziekenhuis in Maastricht en stierf daar op 22 juni 1975. Josephine kon dit niet goed verwerken.

Na de opname van Joseph in het ziekenhuis heeft zij elke nacht beneden in de stoel van Joseph geslapen totdat zij in het verpleeghuis in Geleen werd opgenomen. Hier stierf zij op 24 september 1975.

Miep Claessen, Sint Geertruid, 4 maart 2023.

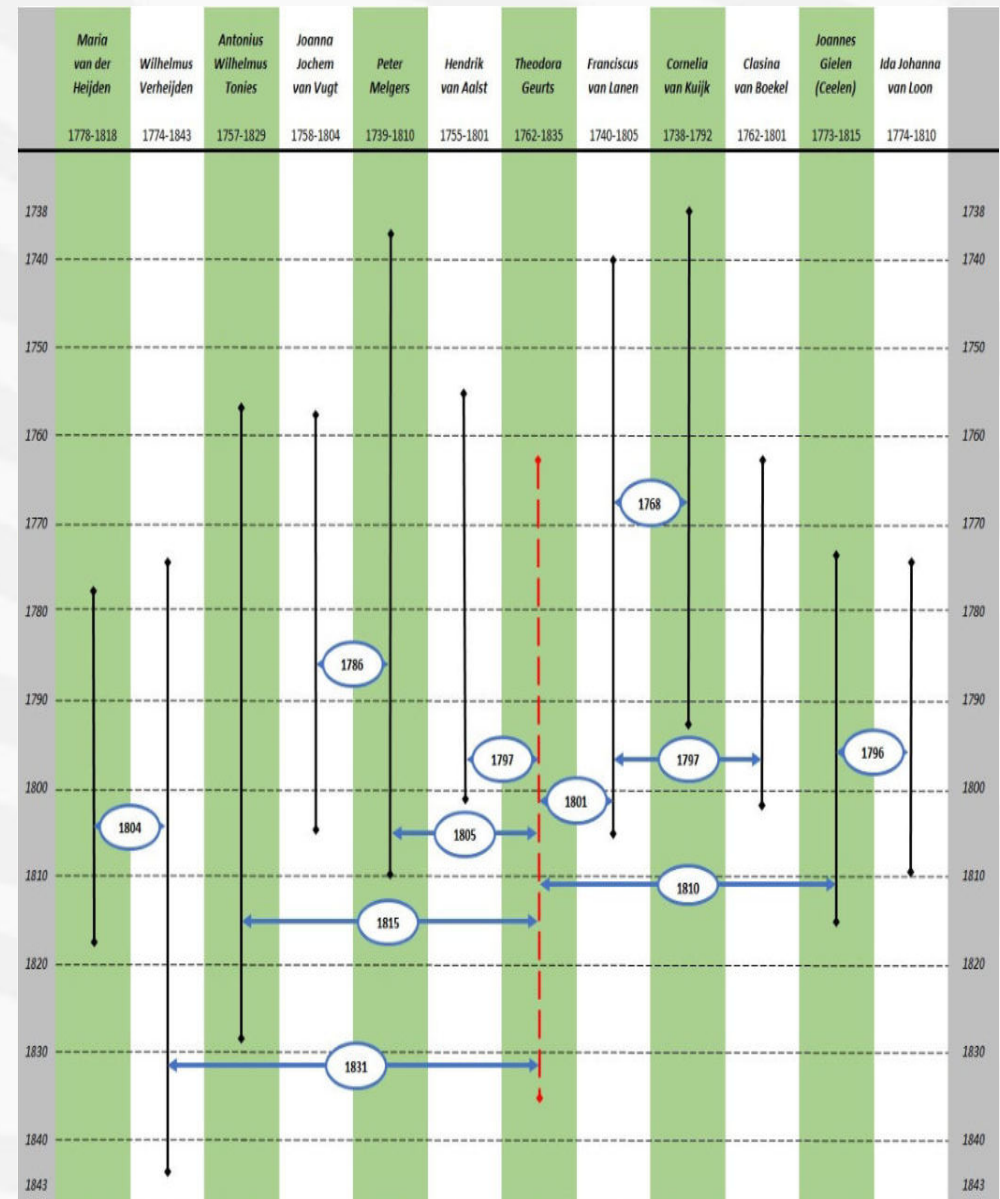
Huwelijksketting bestaande uit 11 schakels eind 18e, begin 19e eeuw

Maurice Roefs

Een huwelijksketting of kettinghuwelijk is een reeks samenhangende huwelijken waarbij een van de partners steeds weduwe of weduwnaar uit de vorige schakel van de ketting is. Scheidingen waren vroeger zeldzaam, maar door sterfgevallen kwam het toch vaak voor dat mensen twee keer of nog vaker getrouwd waren. Een huwelijksketting kan dan, mede door leeftijdsverschillen tussen de partners, soms wel een periode bestrijken van meerdere decennia.

In mijn eigen onderzoek naar de **Schajkse familie Geurts** kwam ik **Theodora Geurts** tegen, in het dagelijks leven *Doremie Geurts* genoemd, die het begin vormt van een ketting – of misschien beter gezegd een kluwen – van 11 huwelijken. Bijzonder hierbij is dat zij zelf maar liefst zes (!) keer de bruid was.

Ik heb de ketting hiernaast in kaart gebracht. Bovenin het schema de namen van de huwelijkspartners en de jaren van hun geboorte en overlijden. In het schema zijn hun levenslijnen met zwart in verticale richting weergegeven, met uitzondering die van Theodora. Haar lijn is vanwege haar bijzondere rol in dezen rood aangeduid. Waar sprake is van een huwelijk tussen de verschillende partners is dit met blauwe pijlen aangegeven en voorzien van een ovaal kader met daarin het jaartal van de huwelijksvoltrekking. Hierna volgt een nadere beschrijving van de huwelijken, gevolgd door een (bijna compleet) overzicht van de uit deze huwelijken voortgesproten kinderen.

1. **Theodora Geurts**, gedoopt (rk) Schaijk 7 maart 1762, overleden Oss 28 december 1835 ('*Doremie Geurde*'), dochter van Henricus Geurts en Petronella (Peters), trouwt (1) (rk) Berghem 27 mei 1797 met **Hendrik van Aalst**, zijn enige huwelijk, zoon van Theodorus van Aalst en Elisabeth Jan van den Heuvel, gedoopt (rk) Berghem 7 februari 1755, overleden Berghem 7 oktober 1801.
2. **Theodora Geurts**, (onder)trouwt (2) (sb/rk) 19 juni/4 juli 1802 **Franciscus van Laan/Laanen**, zijn 3e huwelijk, [volgens akte van ondertrouw] geboren Boekel (schatting ca 1740), overleden Berghem 1 januari 1805, zoon van NN.
3. **Franciscus van Laan/Laanen** (ondertrouwt) (3) (sb) Berghem 28 oktober 1797 **Clasina Gerit van Boekel**, haar enige huwelijk, dochter van Gerardus van Boeckel en Petronella van Heumen, gedoopt (rk) Berghem 18 juli 1762, begraven Berghem 11 juli 1801 ('Clara Sis van Laene').
4. **Franciscus van Laan/Laanen** trouwt (1) (rk) Berghem 31 januari 1768 **Cornelia Jan van Kuijk**, haar enige huwelijk, dochter van Joannes Willems van Cuijck en Aleijdis Jan Hanenberch, gedoopt (rk) Berghem 12 februari 1738, overleden Berghem 17 juli 1792.
5. **Theodora Geurts** (onder)trouwt (3) (sb/rk) Oss 12 oktober/27 oktober 1805 **Petrus Hermanus Melgers**, zijn 2e huwelijk, zoon van Hermanus Willem Hermens en Louisa Henrici van Es/Esch, gedoopt (rk) Oss 18 oktober 1759, overleden Oss 15 januari 1810.
6. **Petrus Hermanus Melgers** (onder)trouwt (1) (ng/rk) Oss 29 april/14 mei 1786 **Joanna Jochem van Vugt**, haar enige huwelijk, dochter van Jochem Joannes van Vugt en Anna van de Bogaart, gedoopt (rk) Oss 10 december 1758, overleden Oss 13 oktober 1804.
7. **Theodora Geurts** trouwt (4) (rk) Oss 4 november 1810 **Joannes Francis Ceelen**, zijn 2e huwelijk, zoon van Franciscus Gile Ceele en Maria Wilbert Schuermans, gedoopt (rk) Oss 12 januari 1773, overleden Oss 12 maart 1815 ('Jan Cis Gieles').
8. **Joannes Francis Ceelen** trouwt (1) (rk) Oss 5 juni 1796 **Ida Johanna van Loon**, haar enige huwelijk, dochter van Joannes Geurt van Loon van Petronilla Jansse, gedoopt (rk) Oss 11 december 1774, overleden Oss 10 april 1810 ('nalatende zes kinderen').
9. **Theodora Geurts** trouwt (5) (bs) Oss 23 november 1815 **Antonius Wilhelmus Tonies**, zijn enige huwelijk, zoon van Wilhelmus Tonis en Margaretha Johanna Huberts, gedoopt (rk) Nistelrode 29 september 1757, overleden Oss 20 november 1829 ('Antonie Wilms').
10. **Theodora Geurts** trouwt (6) (bs) Oss 30 april 1831 **Wilhelmus Antonius Verheijden**, zijn 2e huwelijk, zoon van Antonie Verheijden en Elisabet Uwens, gedoopt (rk) Oss 15 augustus 1774, overleden Oss 3 mei 1843.
11. **Wilhelmus Antonius Verheijden** (onder)trouwt (1) (sb/rk) Oss 28 april/13 mei 1804 **Maria Wilhelm Verheijde**, haar enige huwelijk, [volgens akte ondertrouw] geboren Uden [ca 1778 op basis van informatie in overlijdensakte], overleden Oss 29 april 1818, dochter van NN.

Uit de elf huwelijken zijn de navolgende 18 kinderen bekend. Die worden hierna vermeld waarbij het gezinsnummer gelijk is

aan het nummer van de hiervoor genoemde huwelijken.
Voor de goede orde. In het geval geboorte en overlijden in dezelfde plaats zich hebben voorgedaan wordt de plaatsnaam éénmaal vermeld.

1. **Elisabeth van Alst**, Berghem 26.8.1798-21.7.1800; **Joanna van Alst**, Berghem 23.6.1800-8.8.1800.
2. -
3. -
4. **Henricus van Loone**, Berghem 2.12.1769-28.11.1831 ('Henricus van Laenen'), gehuwd met Gijsberdina de Laat; **Wilhelmus van Loenen**, Berghem 12.1.1772; **Adrianus van Loone**, Berghem 20.9.1773-14.11.1831, gehuwd met (1) Gijsberinda van Heumen en (2) Johanna den Brok; **Joanna van Laanen**, Berghem 9.3.1776-21.9.1792; **Aldegundis van Laane**, Berghem 5.9.1778-12.2.1795; **Maria van Laanen**, Berghem 2.2.1784-Huisseling en Neerloon 3.12.1853, gehuwd met Wilhelmus Krielen.
5. -
6. -
7. -
8. **Joanna Joannis Gillis**, Oss 24.6.1797-1.3.1879, gehuwd met Wilhelmus van Leuken; **Petronilla Joannis Gillis**, Oss 26.1.1799-Heesch 13.12.1876, gehuwd met Antonius van den Boogaard; **Francisca Joannis Gillis**, Oss 29.12.1800-31.3.1804; **Franciscus Joannis Ceelen**, Oss 21.11.1802-23.2.1852, gehuwd met Gosuina van Leuken; **Wilhelmus Joannis Gillis**, Oss 9.12.1804-28.1.1870, gehuwd met Elisabeth Verheijden; **Paulus Ceelen**, Oss 25.6.1807-8.10.

1873, gehuwd met Ida Hoeks; **Francisca Gillis** (Oss 13.2.1810 -13.8.1860, gehuwd met Cornelis Bouwens.

9. -
10. -
11. **Maria Anna Verheijden**, Oss 4.8.1805-Megen 30.10.1874, gehuwd met Hendricus van Teeffelen; **Elisabeth Verheijden** (Oss 21.7.1808-Heesch 22.1.1889, gehuwd met Wilhelmus Gielis Ceelen; **Jan Verheijden**, Oss 3.7.1816-24.3.1872, gehuwd met Johanna van Hout.

De oplettende lezer is het waarschijnlijk opgevallen, dat twee van de 18 kinderen later elkaars huwelijkspartners zijn geweest. Als het niet is opgevallen, dan hier het antwoord.

Het betreft het op 2 mei 1828 te Oss gesloten huwelijk tussen Wilhelmus Gielis Ceelen (kind uit huwelijk 8) en Elisabeth Verheijden (kind uit huwelijk 11).

Op het moment van hun trouwen was er overigens nog niks bijzonders aan de hand. Alhoewel? Wilhelmus (her)kende Theodora zo mogelijk in 1828 nog als zijn stiefmoeder. Hij was immers 10-11 jaar toen zijn vader in 1815 overleed, en die op dat moment (in zijn 2e huwelijk) gehuwd was met Theodora Geurts. En dezelfde stiefmoederlijke verhouding ontstond in 1831 met Elisabeth toen haar vader voor de 2e keer trouwde met de meergenoemde Theodora Geurts. Het kan verkeren...

Overigens zijn de voorgaande schakels bij lange na nog geen record. Zie hier voor een [huwelijksketting met niet minder dan 27 schakels](#).

Transkribus: kunstmatige intelligentie om oude akten te transcriberen

Maurice Roefs

Kunstmatige intelligentie (AI) is in snel tempo een niet meer weg te denken deel van onze samenleving geworden. Een recent voorbeeld hiervan is de introductie van ChatGPT, een chatbot die vragen kan beantwoorden en zelfs kan helpen bij het schrijven van teksten.

Terwijl er enthousiasme heerst over de mogelijkheden van AI, zijn er ook zorgen en aandacht voor de [noodzaak van regelgeving](#) en ethische overwegingen.

Een voor genealogen fascinerend gebied waar AI zijn stempel begint te drukken, is het transcriberen van oude handgeschreven documenten. Een toonaangevende speler in dit veld is het platform Transkribus.

Europese samenwerking

Transkribus is voortgekomen uit twee Europese projecten:

- 'tranScriptorium', dat liep van 2013 tot 2015, bracht onderzoeksgroepen, academici en erfgoedprofessionals samen om technologische vooruitgang te boeken op het gebied van het transcriberen en analyseren van historische documenten. Het doel was om de ontsluiting van informatie uit oude handgeschreven documenten, zoals brieven, archieven en manuscripten, te vergemakkelijken.
- Het opvolgende project, 'READ', dat actief was van 2016 tot 2019, legde de nadruk op de ontwikkeling van geavanceerde technologieën voor het herkennen, transcriberen, vertalen en verrijken van archiefdocumenten, met name historische

handschriften.

Breed publiek

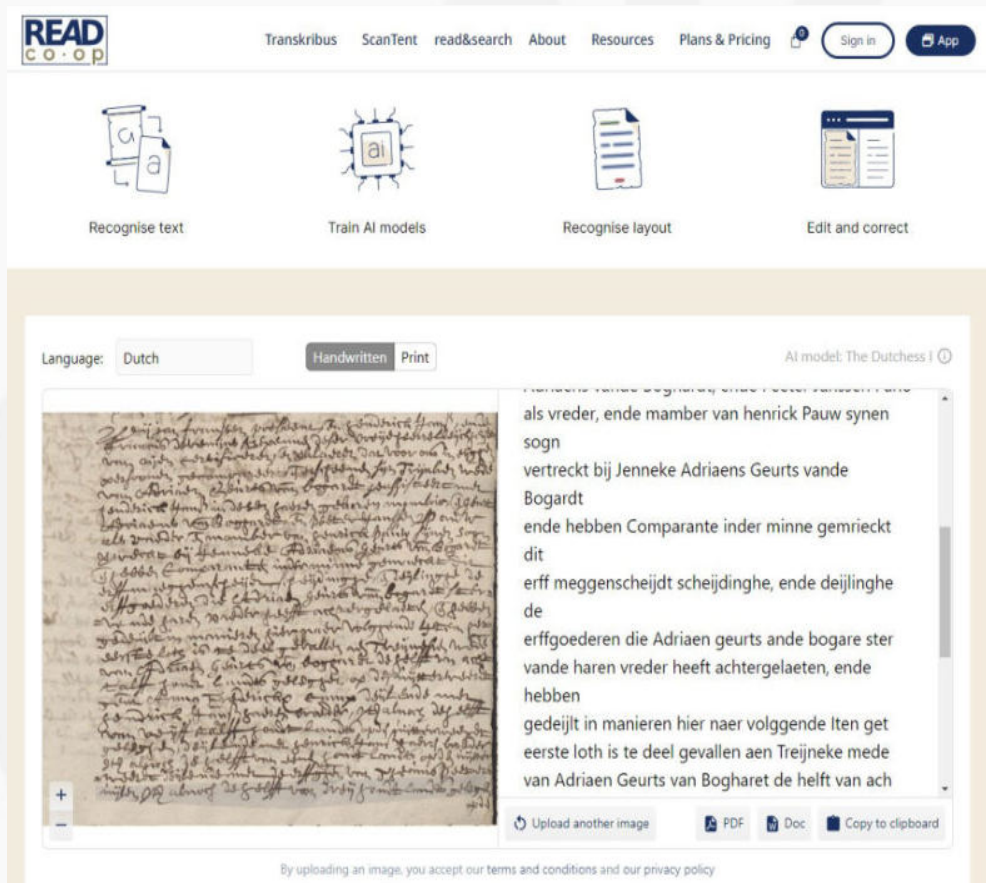
Het resultaat van deze inspanningen is Transkribus, een innovatieve toepassing waarmee gebruikers oude, vaak moeilijk te ontcijferen handschriften kunnen omzetten naar hedendaagse getypte tekst met behulp van geavanceerde AI-algoritmen. Tal van archiefinstellingen, zowel binnen als buiten Nederland, maken al gebruik van Transkribus om transcripties te maken van oude akten, waardoor de informatie steeds meer toegankelijker wordt voor een breed publiek.

Transkribus online

De [online versie van Transkribus](#) biedt een eenvoudige manier om documenten, scans van oude handschriften, te transcriberen.

Deze dienst is gratis en ondersteunt een breed scala aan talen. Gebruikers worden gevraagd om de taal van de tekst op de scan aan te geven, evenals of het een handgeschreven of gedrukte tekst betreft.

Na de transcribering kunnen gebruikers het resultaat opslaan als PDF- of Word-bestand. Wat deze tool bijzonder maakt, is dat niet alleen de getranscribeerde tekst wordt opgeslagen, maar ook de scan zelf, waardoor een waardevolle referentie behouden blijft. Voor extra controle en aanvullingen kunnen gebruikers kiezen voor de Word-optie.

Screenshot gratis online tool Transkribus

'Offline versie'

Naast de gratis online versie biedt Transkribus ook een uitgebreidere 'offline' versie, die op de eigen computer kan worden geïnstalleerd.

Deze versie biedt meer mogelijkheden dan de online variant. Gebruikers dienen een gratis account aan te maken, waarna ze 500 credits ontvangen. Deze credits kunnen worden gebruikt

om handschriften te uploaden en te transcriberen.

Zodra de credits zijn opgebruikt, hebben gebruikers de keuze om te stoppen of een abonnement aan te schaffen voor extra credits.

Recentelijk zijn nieuwe abonnementsvormen aangekondigd: individuele, academische en organisatorische abonnementen. Voor genealogen en studenten wordt het 'Individueel' plan aanbevolen, met een gratis optie voor 100 pagina's per maand. Voor meer en actuele informatie wordt uiteraard verwezen naar de Transkribus-website. Disclaimer: eventueel door de lezer te maken keuzes zijn voor eigen rekening en risico...

Meer informatie?

Naast de informatie die te vinden is op de officiële Transkribus-website, biedt [YouTube](#) diverse instructie-video's (ook in het [Nederlands](#)) waarin het gebruik van de tool wordt uitgelegd.

Webinar

Voor degenen die meer diepgang willen verkennen, wordt er op 6 september een Nederlandstalige (Zoom) webinar gehouden. Tijdens deze webinar zal de nieuwe gebruikersinterface van de Transkribus webapplicatie gedetailleerd gepresenteerd worden en functionaliteiten zoals het uploaden van documenten en het uitvoeren van lay-out analyses zullen stap voor stap worden behandeld. Vragen kunnen live worden gesteld via de chat.

Aanmelden voor de webinar van 6 september kan via via [deze link](#). Lukt het niet om mee te doen, dan geen nood. Als het goed is wordt het webinar na afloop toegevoegd aan de instructievideo's op YouTube.

Het portret van ...

In het afdelingsblad wordt de mogelijkheid gegeven om oude portretfoto's te plaatsen in het onderdeel 'Het portret van ...'.

De publicatieruimte voor foto en tekst samen is maximaal één pagina.

Voorwaarden voor opname zijn: de foto is tenminste 100 jaar oud de geportretteerde(n) is/zijn vóór 1875 geboren en de genealogische gegevens zijn compleet en bevatten de volledige naam van de geportretteerde(n), eventueel beroep, namen van de ouders, plaats en datum van geboorte, eventueel huwelijk(en) en overlijden en verdere gegevens van de partner(s) en eventueel de kinderen.

Kwartierstaat

Indien u een kwartierstaat wilt laten plaatsen, kunt u daarvoor contact opnemen met de redactie.

De kwartierstaat dient aan een aantal voorwaarden te voldoen: de kwartieren dienen grotendeels personen te bevatten uit het gebied van de afdeling.

In het geval de kwartieren informatie over levende personen bevatten, dient - in verband met de bescherming van de privacy - toestemming van betrokken personen voor publicatie aangetoond te kunnen worden.

De redactie neemt daarvoor geen verantwoordelijkheid.

NGV-lidmaatschap

Informatie over het NGV-lidmaatschap (zoals de actuele tarieven en bijzondere acties) is te vinden op de website

<https://www.ngv.nl/hoofd/lid-woorden/>

Het doorgeven van wijzigingen (NAW-gegevens, e-mailadres etc.) vindt plaats door contact op te nemen met de landelijke ledenadministratie

ledenadministratie@ngv.nl

Naast het lidmaatschap van de afdeling Land van Cuijk en Ravenstein kunt u zich tevens aanmelden voor een lidmaatschap van een andere afdeling. Hier betaalt u extra contributie voor. Voor meer informatie wordt verwezen naar de [website van de NGV](#).

Het volgende afdelingsblad verschijnt december 2023.

Kopij is van harte welkom via redactie-lvc@ngv.nl

Inzenden vóór 15 november 2023.

ISSN 2950-2209

Verschijnt drie maal per jaar:
april, augustus en december

